

Memòria de les activitats realitzades per la Societat Catalana de Geografia (Institut d'Estudis Catalans) durant el curs 2013-14

1. Assemblea General Ordinària

L'11 de juny del 2013, tingué lloc l'Assemblea General Ordinària de Socis i Sòcies de la Societat Catalana de Geografia (SCG), filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), corresponent al curs 2012-13. Obrí l'acte el president, Josep Oliveras Samitier, amb un resum de les activitats dutes a terme.

A continuació, es presentaren i s'aprovaren l'acta de l'anterior Assemblea General Ordinària, la memòria d'activitats del curs 2012-13, l'estat de comptes del 2012 i el pressupost del 2013.

Tot seguit es procedí a la renovació dels càrrecs de la Junta de Govern, que restà constituïda així:

President	Josep Oliveras Samitier
Vicepresident	Jesús Burgueño Rivero
Tresorer	Albert Pèlachs Mañosa
Secretari	Rafael Giménez Capdevila
Vocal primera	Anna Ortiz Guitart
Vocal segona	Núria Benach Rovira
Vocal tercer	Jaume Feliu Torrent
Vocal quarta	Roser Serra Coma
Vocal cinquè	Xavier Úbeda Cartaña
Vocal sisena	Carme Montaner Garcia
Delegat IEC	Joan Vilà-Valentí

2. Activitats científiques

Conferències i presentacions de llibres

1 d'octubre del 2013, conferència extraordinària de **Vicenç Maria Rosselló i Verger**: *El paisatge físic i cultural de la Serra de Tramuntana*.

24 d'octubre del 2013, conferència inaugural de **Vincent Berdoulay**, Universitat de Pau: *Paul Vidal de La Blache et la modernité*. En aquest acte es donà a conèixer el llibre editat per la Societat, Vidal de La Blache, Paul: *Geografia general i regional. L'obra a Annales de Géographie (1891-1919)*.

30 d'octubre del 2013, **Franco Farinelli**, professor de la Universitat di Bologna, president de l'Associazione dei Geografi Italiani: *La fine del Nuovo Mondo e l'inizio del nostro: il ritorno della geografia*. Aquesta conferència tingué lloc al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, en el marc de la presentació del llibre de Bernat Lladó: *Franco Farinelli. Del mapa al laberinto*. Barcelona (2013): Icaria editorial.

14 de novembre del 2013, sessió acadèmica en remembrança d'Enric Lluch. *El paper d'Enric Lluch en el debat sobre l'organització i ordenació territorial de Catalunya*. Ponents: **Pilar Riera, Ricard Pié i Jesús Burgueño**. Acte coorganitzat amb la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (SCOT) i l'Associació Catalana de Ciència Regional (ACCR). L'acte fou presidit pel Dr. Josep González-Agàpito, President de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC.

21 de novembre del 2013, presentació del llibre *Reptes en la cartografia del paisatge. Dinàmiques territorials i valors intangibles*, editat per l'Observatori del Paisatge de Catalunya. Amb la participació de **Carme Montaner**, cap de la Cartoteca de l'Institut Cartogràfic de Catalunya i vocal de la Junta de Govern de la SCG, i **Joan Nogué**, director de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

17 de desembre del 2013, **Cristóbal Mendoza**, Universidad Autónoma Metropolitana, Mèxic: *Xarxes fragmentades: Migració internacional des de la ciutat de Mèxic*.

14 de gener del 2014, **Àlex Nobajas**, Keele University: *Els orígens històrics i geogràfics de l'aigua mineral envasada a Catalunya*.

13 de febrer del 2014, presentació del llibre *Costums sobre termenals, camins i aigües en terres de pagès*, reedició de l'obra publicada per l'Oficina d'Estudis Jurídics de la Mancomunitat de Catalunya l'any 1921. Publicació editada en el marc de les activitats en commemoració del Centenari de la Mancomunitat. L'acte comptà amb la participació del president de la Diputació de Barcelona i la conferència de l'historiador **Jordi Casasas i Ymbert**, professor de la Universitat de Barcelona, sobre el tema: *La significació política i institucional de la Mancomunitat per al catalanisme*.

26 de febrer del 2014, presentació del llibre: Josefina Gómez Mendoza, Rubén C. Lois i Oriol Nel·lo (eds.), *Repensar el Estado. Crisis económica, conflictos territoriales e identidades políticas en España*. Universidade de Santiago de Compostela, 2013. Amb la participació de **Ruben C. Lois i Oriol Nel·lo**.

6 de març del 2014, **Roser Rodríguez Carreras**, Universitat de Barcelona: *Vint anys després dels grans incendis de la Catalunya Central (1994-2014)*.

12 de març del 2014, acte de donació per part de **Montserrat Galera i Monegal**, sòcia honorària de la Societat Catalana de Geografia, d'una reproducció facsímil pintada a mà sobre pergamí de l'*Atlas Català de 1375*, de Cresques Abraham, i d'un exemplar del llibre de J. A. A. Buchon i J. Tastu, *Notice d'un atlas en langue catalane. Manuscrit de l'an 1375*, editat a París el 1839. En el decurs de l'acte la Sra. Galera dissertà sobre el tema: *La història dels 600 anys de l'Atlas Català de 1375*.

19 de març del 2014, presentació del llibre de **Gonçal de Reparaz: Los ríos de la zona árida peruana**. L'acte comptà amb una conferència d'**Oriol Nel·lo** membre de l'IEC i de la SCG, amb la presència de la filla de l'autor, María del Carmen de Reparaz. Presidiren Jaume Miranda, director de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, editor del llibre, i Josep Oliveras, president de la Societat Catalana de Geografia.

27 de març del 2014, Dra. **Ana Maria Cabello Quiñones**, geògrafa, Directora de Carrera Pedagogia en Historia, Geografía y Ciencias Sociales, Universidad Autónoma de Chile Sede Talca (Xile): *Calidad de vida urbana en Chile: evaluación de indicadores*.

29 de març del 2014, "**La conservació del patrimoni natural de Catalunya, problemàtica, anàlisi i oportunitats**". Barcelona, IEC. Jornada organitzada per la Institució Catalana d'Història Natural, amb la col·laboració de la SCG i altres entitats.

9 d'abril del 2014, **Experiències de treball de joves geògrafs**, acte organitzat conjuntament amb la Delegació del Col·legi de Geògrafs a Catalunya i l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya, sota la presidència de Jaume Busquets, president de la Delegació del Col·legi de Geògrafs a Catalunya, i Josep Oliveras, president de la Societat Catalana de Geografia.

Ignasi Ballús i Edo: L'elaboració de la Via Catalana des de la Geografia i a través del SIG.

Neus Motllor: Una experiència d'emprenedoria rural al Pallars Sobirà.

29 d'abril del 2014, **Carles Carreras, Sergi Martínez Rigol i Lluís Frago**, professors del Departament de Geografia Humana, Universitat de Barcelona: *El Raval de Barcelona, laboratori d'estudis urbans*.

15 de maig del 2014, presentació del llibre de **Julie Wilson i Salvador Anton** (editors): *Geographies of Tourism. European Research Perspectives*, editat al Regne Unit per Emerald Group Publishing. Presentació a càrrec de **Gemma Cànovas**, catedràtica d'Anàlisi Geogràfica Regional de la UAB.

22 de maig del 2014, **Xavier Bertrana Horta**, professor del Departament de Dret Constitucional i Ciència Política de la Universitat de Barcelona i Cap del Servei de Planificació i Avaluació de la Diputació de Barcelona: ***Els nivells de govern local a Europa.***

12 de juny del 2014, **Joana Maria Seguí Pons**, Universitat de les Illes Balears: ***Model territorial i transformacions socials en els darrers decennis a Mallorca. Efectes en la mobilitat i oportunitats per a un canvi modal.*** Prèviament tingué lloc l'Assemblea General Ordinària de socis.

Sortides d'estudi i viatges

26 d'octubre del 2013, **Martorell** i ceramista Sedó (Esparreguera). Taula rodona a l'Ajuntament de Martorell sobre l'urbanisme i les infraestructures al voltant de Martorell. Organització: Josep Oliveras.

8 de febrer del 2014, visita al jaciment arqueològic **del Born**, a Barcelona, i recorregut pel barri de la Ribera sota el guiatge de **Josep Oliveras**.

12 a 20 d'abril del 2014, viatge a **Sardenya**. Organitzat per ARAC.

26 d'abril del 2014, **Perpinyà**, dins la sèrie "ciutats d'alta velocitat". Organització: Rafael Giménez Capdevila.

14 de juny del 2014, **Camí de la Sal** de la Serra del Cadí (Alt Urgell). Organització: Xavier Úbeda i Carlos Guardia.

Cursos

2, 3 i 4 d'octubre del 2013, col·loqui "**La representació cartogràfica de la ciutat a la península Ibèrica (segles XVII-XIX)**". Barcelona, Arxiu de la Corona d'Aragó.

28 de gener del 2014, "**L'organització territorial dels governs locals. Afectacions, reptes i qüestions pendents en els projectes de reforma local**". Barcelona, IEC. Jornada temàtica organitzada de conjunt amb la Diputació de Barcelona.

17 i 18 de febrer del 2014, "**Cooperació interregional i transfronterera als Pirineus**". Cicle de conferències organitzat en col·laboració amb la Universitat Pompeu Fabra, Departament d'Humanitats. Amb el suport de Diàleg, Associació d'Amistat Catalano-Francesa.

Publicacions

Revista ***Treballs de la SCG:***

núm. 75: editat i distribuït l'agost del 2013.

núm. 76: editat i distribuït el maig del 2014.

Llibre: ***Costums sobre termenals, camins i aigües.*** Reproducció facsímil de l'original editat per la Mancomunitat de Catalunya l'any 1921, junt amb un estudi introductori de **Jesús Burgueño**. Editat i distribuït el gener del 2014.

Premis de la Societat

El jurat del **Xè Premi Joan Palau Vera** per a treballs de recerca d'estudiants de batxillerat, format per Roser Serra, presidenta, Anna Ortiz, secretària, i Jordi Royo Climent, vocal, reunit a Barcelona l'11 de juliol del 2013, proposà "Declarar desert el Xè Premi Joan Palau Vera. El jurat fa constar que només s'ha rebut un treball i que aquest no reuneix ni els requisits necessaris ni la qualitat esperada." La Junta de Govern, en reunió mantinguda el 17 de setembre del 2013, acceptà el veredict i el féu publicar.

La comissió per proposar l'adjudicació del **Premi Lluís Casassas i Simó** a un treball de recerca en geografia (dinovena convocatòria, 2013), formada per Carme Montaner, presidenta, Anna Ortiz, secretària, i Pau Avellaneda, vocal, que es reuní el 25 de febrer del 2014, acordà:

1) Atorgar el premi al treball: "**Immigració i ciutat. Agrupació i segregació espacial de la població de nacionalitat marroquina a Tarragona, 2004-2012**", presentat per **Hicham Achebak** i tutoritzat pel professor Joan Alberich de la Universitat Rovira i Virgili.

2) Fer una menció especial al treball "**Cartografia i gestió de l'aigua: els plànols del canal de la Infanta de Tomàs Soler i Ferrer i Joan Ferrer i Mes-tres (1838-1852)**", presentat per **Meritxell Gisbert** i tutoritzat pel professor Francesc Nadal de la Universitat de Barcelona.

El web de la Societat: l'obrador obert (scg.iec.cat)

L'obrador obert, editat per Pau Alegre, ha continuat informant a través d'anuncis, convocatòries, notícies, cròniques i ressenyes, de tots els actes celebrats a la SCG, així com d'activitats d'altres institucions d'interès geogràfic, com ara conferències, congressos, col·loquis, premis, llibres i revistes. Conté ja 499 ressenyes de llibres escrits per membres de la SCG i la totalitat de la revista en versió digital. A més, s'ofereixen els índexs d'audiència que fan inventari de les consultes efectuades.

Durant aquest curs s'ha posat en marxa provisionalment el web "Eines i recursos per a l'ensenyament de la geografia" (<http://ensenyament-geografia.espais.iec.cat>).

El nombre de seguidors dels comptes de la SCG a les xarxes socials (Tweeter i Facebook) és de 690.

3. Obituari

Des de la darrera Assemblea general, han traspasat els socis:

Joan Rebagliato i Font, soci honorari, 5 d'octubre del 2013.

Edmon Gimeno i Font, 3 de gener del 2014

Albert Compte i Freixanet, soci honorari, 25 de febrer del 2014.
Lluís Puntís i Pujol, 23 de març del 2014.

4. Nombre de socis i sòcies

A data d'avui, el nombre de socis i sòcies de la SCG és de 429, distribuïts segons es detalla a la taula següent. Al grup d'honoraris no s'hi ha comptat els 2 aprovats en l'Assemblea del 2014. Des de l'Assemblea general del 2013, s'han registrat 21 altes i 14 baixes. Un total de 120 socis i sòcies ho són des de fa més de 25 anys.

	Dona	Home	Total general
Estudiant	4	16	20
Honorari	1	8	9
Numerari	137	263	400
Total general	142	287	429

Barcelona, 12 de juny del 2014

El secretari, **Rafael Giménez Capdevila**
Vist-i-plau, el president, **Josep Oliveras Samitier**